

Vychází 1., 10., 20.,
každého měsíce o 10.
hodině.

Expedicí se nachází v ho-
stinci u arcivévody Ště-
pána.

Kdo všeckna čtyry čtvrt-
letí odebere, obdrží praemii.

DALIBOR.

Předplácí se: čtvrtl 1 zl.
půll. 2 zl., celor. 4 zl.
rak. č. S poštou: čtvrtl.
1 zl. 15 kr., půll. 2 zl.
30 kr., celor. 4 zl. 60 kr.
rak. čísla. Pro státy ně-
mecké: půll. 1 tol.
20 nov. gr., celoročně
2 tol. 40 nov. gr.

Hudební časopis s měsíční notovou přílohou a s roční praemií.

Odpovědný redaktor :

Emanuel Meliš.

S m í r n á.

Nuže! nyní bratři spějme,
buďme věrní Čechové;
sebe — národ svůj — nedejme,
buďme statní rekové!

Slovanstvo na nás pohlíží
jak na zralou stromu sněť;
okovy nás víc netíží:
k předu! ať nás pozná svět!

Dokažme též svými činy,
že v nás proudí Slávská krev:
Smažme známky hříšné viny
a zapějme smíru zpěv.

Podějme si svorně ruku
s bratry svými Slovany,
a při slavném Slávy zvuku
mír se vznese nad námi!

Ivan Vorlícký.

Hudba církevní.

Sděluje Dr. Bílý.

I. Zpěv gregoriánský. (Chorál.)

1. „Ku přemnohým milostem, jimiž člověka opa-
trnost Boží obmysliti ráčila, patří také dar zpěvu. Zpěv
jest výjev citův, jimiž duše oplývá, *mimovolný*. Cit
s hlasem a slovem skládá píseň. Cit jest tón duše, a
jako myšlenka se pojí se slovem: tak cit v hudbu se
strojí. Proto poesie s hudbou u všech národů na po-
čátku nerozlučným poutem se váže. Veškerí národové
ve zpěvu svém *rhythmem* se řídí. Bez míry a bez počtu
rozplýval by cit v neukončenost, a určitosti do sebe
nemaje myslí by pojat býti nemohl; rhythmus, či míra

časová cit slyšitelným činí *). Avšak nemá každý člo-
věk tento vzácný dar Boží ve výtečné míře sobě udě-
lený: odtud není každý ani *básníkem*, ani *zpěvákem*,
a často slyšíme o lidech, kteří „nemají sluchu“ ve smy-
slu hudebním. — Obzvláštní důležitosti má zpěv a hudba
v náboženství. jehož účelem jest pěstovati nejslech-
nější city srdce lidského: *lásku k Bohu a k bližnímu*.

2. *Křesťanská víra* nalezla při objevení svém
jako dvoji řeč (židovskou, řeč lidu vyvoleného, a ře-
ckou, řeč všeobecné tehdejší vzdělanosti), tak i dvoji
hudbu: židovskou a řeckou. *Židovská hudba* měla
zpěv, který se podobal slavnému deklamování; bylo to
hudební čtení. *Řecká hudba* již byla uvedena ve sou-
stavu hudební vyvinutou, ač nepostačitelnou. Církev
křesťanská použila nejdříve *zpěvu židovského*, jakový
dle podání od Mojžíše pocházel, od Davida a Šalomouna
pak zřízení a beze změny dále zachován byl. Že již
tento způsob zpěvu hne srdcem a city budí: toho dů-
kazem jest, *když se podnes krásně odřikávají* žalmy
v *Církvi naší katolické*, při čemž onen starožidovský
typus poněkud se ještě zachoval. Když se však Církev
vždy dále mezi pohany rozšiřovala: tu jako řeč a ostatní
umky, pojalat i hudbu Řekův ve službu svou, a vytvo-
řila z obojího *živlu svou vlastní hudbu církevní*, a
sice tak, že jinak podržela žalmopění a židovský zpěv
vůbec, jako posvátné, bohoslužbou St. Z. předznakovou
utvořené *podání*: jinak použila hudby řecké, aby dle
zákonů svých obé, totiž žalmy, i své budoucí nové
zpěvy zevrub ustrojila a ustálila. Tak uchovala s jedné
strany posvátné *podání*, které jenom svým novým ob-
sahem dovršila: s druhé strany jemu podala *všeobec-
ného rázu*, i novým křesťanům přístupnějšího.

3. S nadšením pěstovali hudbu *Otcové církevní
první a největší na východu v západu*, a čím více
přibývalo obřadů, tou měrou přirůstalo i zpěvů církevních.
Zvláště ustanovení *zpěváci* (cantores **) starali se o to,

*) Viz: „Úvod k Hymnům církevním“ Fr. Sušila v Brně
1859, str. 1.

**) Constit. apost. L. III. c. II., kde se připočítávají k řádům
menším (ordines minores).

aby se zpívalo krásně a dle pravidel, a na mnohých místech již záhy *školy zpěvácké* zřizovány, jako prý Sylvester (314—335) první takovou školu založil v Římě. — Na východě se ujímali zpěvu církevního Otcové: sv. Ignác Ant., sv. Athanáš, sv. Efrém, sv. *Basilius*, jehož snahy pro církevní zpěv byly pro *východní* církev tak rozhodné, jako pro *západ* snahy sv. *Ambrosia*. Sv. Augustin nám sice vypravuje, že tím zpěvem ambrosiánským v Miláně až k slzám pohnut byl *): jaký však by tento zpěv býval, není s jistotou vyšetřeno. Tolik zdá se býti jisto, že až do jeho času tak se zpívalo, jak by skandoval verše (později říkali „choraliter legere“): Sv. Ambrož tedy místo toho jednoduchého *recitování* (odřikávání) uvedl *prozpěvování*. K tomu cíli přijal z řecké hudby čtvero tónových způsobu (škál, Tonart **), které od té doby slovou *authentickými*, též na to dorážeje, aby se při zpěvu dávalo pozor na *metrum* a *rhythmus* (na délku slabek a vážné tempo).

4. Nedá se zapřít, že hudba ambrosiánská při všeliké její kráse chovala hned v původu svém zárodek zkázy; dílem že připomínala zjevně hudbu řeckou posud nezapomenutého divadla řeckého, dílem bylo mnoho *svobody* ponecháno zpěvákům, kteří tehdaž již při každém větším chrámě byli ustanoveni, a tak k marnosti zpěvácké příležitost měli. Konečně ten zpěv pocházel z jednotlivé církve, a tudíž se mu nedostávalo *autority* pro veškerou církev. Tyto okolnosti již mohly postačiti, aby sv. *Řehoř V.* v reformu zpěvu církevního se uvázal. Jako za jeho vlády (590—604) *obřad* (liturgie) byl dokončen v celek posvátný: tak on dospěl k tomu, opravit zpěv církevní tak, že od jeho doby smí za hotový, nezměnný poklad církve považován býti. Sv. papež tento sebral nejobyčejnější nápěvy pro jednotlivé částky liturgické, opravil jich, kde byly volné a svěťácké, *metrum* a *rhythmus* obmezil na to, co býti *musí*, a k těm 4 škálám ambrosiánským přidal ještě 4 jiných***), které se ještě později na rozdíl od těch autentických nazývali *plagální*, †) t. j. naproti nebo pod nimi stojící, protože o 4 tóny níže stojí, nežli autentické. Sv. *Řehoř* sám sepsal *antifonář*, t. j. on sestavil veškerou bohoslužbu na ty rozličné dny do roku, a nad *textem* zaznamenal *nápěv*. To pak učinil rozličnými

známkami, které slouly *neumena* či *nota romana*, a ukazovaly, jak tóny spojití, nahoru a dolu bráti se mají. Tento antifonář byl přikován řetězem k oltáři sv. Petra, jen aby pro všechny věky za *pravidko* sloužiti mohl. Vším právem domníváno se, že *Duch* sv. při té práci v způsobě holubice nad sv. *Řehořem* se vznášel: tak důkladná to práce, tak důstojný a jednoduchý zpěv tento Z jedné kopie částky toho antifonáře, jak byla za Hadriana I. v Římě zhotovena, zpěvákem Romanem do kláštera sv. Havelského donesena, posud se tam spátruje a jezovita *Lambillot* ji r. 1851 v Paříži vydal *). Z té kopie patrno, že sv. *Řehoř* k poznačení tónů skutečně užíval těch *neumen*, a dále že ten zpěv nebyl tak snadný, jak mnozí udávají, nýbrž naopak, protože někdy nad jednou slabkou táhla se celá řada znamínek**), byl velmi těžko k provozování. Kdy však *noty* a *písmeny* a celý ten náš liniový system zavládl, nedá se na vlas určití. Někteří sice tvrdí, že již sv. *Řehoř* stávající písmena uvedl na 7 (c, d, e, f, g, a, h), jelikož *více tónů není*: avšak více pravdě podobá se, že teprv římský zpěvák *Roman*, jež Hadrian I. Karlovi Vel. do Gallie poslal, začal na místo těch *neumen* vstavovati *písmeny*, a že potom obojí způsob poznamenání vedle sebe trval, až se během XII. století nynější *noty* chorální vyvinuly. Tolik však jisto, že by byl nedovedl mnich Roman *neumena* písmenami vysvětliti, kdyby od času sv. *Řehoře* nebylo se stalo tradičním obyčejem, až do těch nejmenších podrobností vysvětlovati, jak se co zpívati má.

5. To vše vymáhalo *školu*, v nížto zvláštní zpěváci pro zpěv byli odchovávaní, kdežto *lidu* zanechán býti mohl jen zpěv snadnější, žalmospěv totiž od sv. *Řehoře* dle jeho škál upravený, a pak zpěvy liturgické, nikdy se neměnicí, ku př. *Kyrie* atd. *responsoria* a *hymny*. Sv. *Řehoř* tedy založil skutečně *školu* a mnohem velkotvárněji, než to bylo posud obyčejem, přijímal do ni syny z nejvácnějších rodin, čímž jim cestu k budoucím důstojnostem klestil, avšak i vtipné mladíky *sirotky* z města, odkudž i škola jeho sloula *orfanotrophium* (sirotčinec). On sám v této škole vyučoval zpěvu, a Jan diákon ještě v IX. století viděl tu pohovku, na níž sv. kmet odpočíval, když pacholíky ve zpěvu cvičival, jakož i antifonář, jeho vlastní rukou psaný. Vždy více a více postupovala vážnost školy této zpěvácké, z ní *vycházeli učitelové gregoriánského, katolického zpěvu pro celý obor katolický*. Ještě sv.

*) S. August. Confess. L. IX. c. 7.

**) D-d, E-e, F-f, G-g.

***) A-a, H-h, C-c, D-d.

†) Máme tedy od času sv. *Řehoře* těchto 8 řad tónových:

1. ton: authentický D e f g a h c d

2. ton: plagální A h c d e f g a

3. ton: authentický E f g a h c d e

4. ton: plagální H c d e f g a h

5. ton: authentický F g a h c d e f

6. ton: plagální C d e f g a h c

7. ton: authentický G a h c d e f g

8. ton: plagální D e f g a h c d

*) Antifonaire de Saint Grégoire Fac-simile du Manuscrit de Saint Gall (VIII. Siecle) par la P. L. Lambillotte de la Comp. de Jesus Paris 1851.

**) Vezměme ku př. známé *Ite missa est*; nad slabkou I-t e táhne se dlouhá řada tónů, které zpěvák kněz při slavné mši sv. (dupl. 1. cl.) projíti musí, než končí „*misa est*“ — Odtud jsem nejednou slyšel od kněží, že tohle *Hemissa est* jim přichází nejtěžší.

Řehoř vyslal s oněmi 40 missionáři pro Anglicko několik statečných zpěváků, kteří založili školu v *Kentě*, s nížto se gregoriánský zpěv po celé Anglii rozšířil, a biskupové bděli nad tím, aby nebyl porušen, ano biskup *Benedikt* Eboracký (York) v VII. století 7krát cestu do Říma vážil, jen aby sobě přesné, dokonalé známosti o římské liturgii a zpěvu zjednal a vloudilé bludy vymítiti mohl. Za *Pipina* uveden byl gregoriánský zpěv v Gallii, kamž papež Štěpán dva zpěváky odeslal, kteří založili v *Řemeši* (Rheims) *) školu zpěváckou. I do *německé* říše brzo našel průchodu velebný tento zpěv katolický. Avšak teprv *Karel Vel.* všeobecně ho v Gallii a Německu provedl, a aby čistě a přesně se zpívalo, své zpěváky do Říma cvičit posílal, a odtud též zpěváků si vyprosil, kteří v *Metech*, v *Soisson-u* a jinde založili školy zpěvácké; on předpisy a vlastním příkladem vše učinil, aby přesný liturgický zpěv zvelebil a rozšířil.

(Pokračování.)

Josef Leopold Zvonář.

(Pokračování.)

Tuším, jako každý umělec, jest i Z. veliký přítel přírody. Pěkná krajina vůkol jeho rodiště, bohatá na vrchy, lesy, staré hrady, nemohla jinak, než lásku k přírodě v něm zbuditi, jakož i z jiné strany zbudilo v něm časné čtení českých kronik lásku k vlasti a ku všemu, co se k vlasti vztahuje. Aby vlast svou seznal, konal každoročně kratší neb menší cesty po Čechách, navštěvoval staré hrady a jiná historicky pamětihodná místa. Sotva že školní běh skončil, vytáhl z úkrytu tašku, strčil do kapsy malou mapu Čech, a šel kam ho nohy nesly a oči vedly. Nejkratší a nejpoohodnější cesty nehledal. Myslil že každá cesta někam vede, a že na každé cestě oko a mysl něco najde, čím by se pokochal a o čem by přemítat se mohlo. Že se někdy přepočítal a v nesnáze kudy kam přiveden byl, bylo přirozenou věcí.

Tak měl na cestě z Karlových Varů do Chlumu samé příhody. Na přívoze u Hans Heilingové skály sešlo se několik osob, které by se byly rády na druhý břeh dostaly. Než nebylo tu jiného přívozníka, leč mladého děvčete, které službu Charona zastávalo. Mělo se ruče k veslu. Odrazilo loď od břehu, veslovalo mužně, ale — nešťastně; asi dva sáhy od břehu uvízla lodice na kamenu a nemohla z místa. Vešlo se v radu, jak pomoci. Z. nemoha se na hmoždění děvčete déle divati, skočil do vody, pomahal lodici tlačit, až se konečně s kamene svezla a volnou byla.

*) V Řemeši nalezeno bylo staroslovanské evangelium sv. Prokopa.

Téhož dne zbloudil též z cesty tak, že nechybělo mnoho, a byl by mnsil pod širým nebem při dešti a bouři přenocovat.. Hudebnický sluch a blesk mu ale z nouze pomohly. Tento mu osvítil na okamžik krajinu, tak že pozoroval v dáli jakési obrysy člověka a rohatých zvířat; oným znamenal jakýsi chrupot, jenž se zdál, jakoby se přežvykující zvířata pásala; zabloudilý náš pocestný šel po sluchu a brzo se proměnilo jeho zdání v skutečnost. Napadl totiž rolníka, který tu v noci své volky pásal, a ochotně bloudícímu cestu ukázal, jež vedla k chýši havířské, v níž se našemu pocestnému přístřeší poskytlo. Mezi tím se příroda vyburácela, blesky se přestaly křížit, měsíc vyšel ze mraků a z dáli zaznívaly neobyčejné zvuky mužských hlasů tak pěkně souhlasících a nočním tichem něco kouzelného nabývajících, že jim ucho hudebníka s potěšením naslouchalo. — Co to bylo? Slavili tu duchové snad svou půlnoční hodinu? — Ne. — Byla to modlitba havířů, kteří o půl noci, než se do šachty spustili, svou pobožnost konali. Z. spomíná s potěšením toho osudného dne a té krásné noci.

Není snad již mimo Šumavy jednoho z historicky pamětihodných aneb přírodní krásou vynikajících míst v Čechách, které by nebyl Z. navštívil. Krkonoše se Sněžkou, Rudohoří, české a saské Švýcarsko, skály adršbašské a weckeldorfské, kokořínské údolí a j. to již všecko sešel, a nejkrásnější upomínky na místa ta si uložil. — Roku 1858 vyplnilo se i dávné jeho přání, aby krásnou Itálii spatřil, Namířil si přes Budějovice, Línec, Ischl do Salcburských alp a Salcburku; odtud přes Bavorsy do Tirol a přes Stylské jho do wethinského údolí. Odtud přes Komské jezero do Como, Milana, Bergamo, Brescie, Verony a Benátek; z Benátek po moři do Terstu, Podstojné, Lublaně, Štýrského Hradce do Vídně. Stručný popis této zajímavé cesty uveřejnil v Pražských Novinách na rok 1858. —

(Pokračování.)

Stav hudby v 18. století v Čechách.

Líčí redaktor.

(Dokone ní.)

Bassi byl výtečný zpěvák než ztratil svůj hlas; avšak i zbytky jeho znal ještě výborně uživeti. Hlas jeho ležel mezi tenorem a bassem; ostatně byl také spůsobný herec v tragických jakož i v komických úlohách. Nejlepší jeho úlohy byly: Axur, Don Giovanni, Teodoro, notar v opeře „Molinara“, hrabě ve „Figaru“ a ještě mnoho jiných. Nezkazil vůbec žádnou roli a byl jak jsme už řekli, v celé té vlaské společnosti *je-*
diný herec.

Ostatní operní zpěvačky, slečny Calderini, Terzachi, Chiena, Vojtěch, a zpěváci Benedetti, Angresani a j. byli jen prostřední; několik z nich stálo také ještě o jeden stupeň níže.

Ještě několik slov o provozování italských oper za toho času. Tempa bývala obyčejně nad míru rychlá. Toho vinnou byl také Quardasoni. Trvala-li některá opera při prvním provozování přes 10. hodinu, vynechával při druhém provedení nejen arie, duetta, a co mu napadlo ale nabádal také zpěváky a orchestr, aby rychlejší tempa brali, aby jen jistě opera o půl desáté skončila. — Také sbory statistů a choristů nedošly nikdy dobrého provedení, poněvadž Quardasoni pro ušetření větších výloh laciné a proto také neschopné lidi co choristy najímal.

Dodatek. Nesčíslný počet zdatných českých hudebníků v 18. století, o němž by se člověk nejlépe přesvědčiti mohl, kdyby seznamy evropských dvorních kapel z tehdejšího času prohlídl — dá se tím vysvětliti, že vysoká šlechta od každého ze svých služebníků — od dvoreckého až k stajníku — požadovala, aby se hudbou zanášel a aspoň na jeden nástroj dokonale hráti uměl. Poněvadž postavení nižších služebníků před císařem Josefem v celku velmi špatné bylo, upláchlí obyčejně neschopnější, se svým nástrojem pod páždím, do širého světa — čímž se také vysvětliti dá, proč se tak velmi často naši hudebníci do ciziny vystěhovali. — Nesrovnatelný a nikdy se více nenavrátící stav hudby v Drážďanech v první polovici osmnáctého století, přispěl velice ku zdokonalení hudebního umění v Čechách: neboť nejen že to patřilo tenkrát k blahobytu, že nejlepší čeští hudebníci do Drážďan cestovali, a na čas se tam zdržovali, ale i vlastní jejich zisk je tam vedl, poněvadž se těm, kteří se opravdově vyznamenali, znamenitých odměn dostalo. Vytýkávalo se často české kostelní hudbě v 18. století, že nejen poznenáhla s vážností pravé kostelní hudby se spustila a často do divadelní ano i taneční hudby vpadla, ale že také ku rozšíření špatného toho vkusu zvláště v katolickém Německu velice přispěla. Naprosto nemůžeme této výčitce odmítnouti. Nejhlavnější příčina toho jest ta. Italská opera v Praze byla počátku 18. století velmi skvělá a nadšenost pro italskou divadelní hudbu všeobecná. Mnozí z našich umělců vstoupili do klášterů, a nyní nesměl neschopnější páter skladatel na nic jiného se odvážiti než na skládání samých mší. Divadla nesměli navštěvovati, čímž jen vzrostla láska k němu; také nejnevinnější světské texty nesměli komponovati, čímž ovšem vzrostla láska ku mimocírkevnímu způsobu komponování; veselí a zakuklení tito umělci, hleděli tedy dostati operní kusy, zničili kletbou obstavený text

vtisnice pod ně církevní slova, libilo se to a pročež se k tomu sami pak odvážili v tomto slohu psáti kostelní věci. K tomu ještě přišla příkladná dramata, která se dávala ku jmeninám pánů prelátů anebo převorů od sborových hochů a noviců, kteří také ženské představovali, a často také od hudebních řeholníků složena byla. Jediné tyto výtvořky hudební, které pochvaly došly u představených, udržely také úctu divadelního slohu před kostelním. Konečně k tomu také znamenitě přispěly opravdově krásné kostelní opery Jesuitův, jež se nejen v hlavních ale i také ve venkovských městech provozovaly. — Vytýkalo se také v předešlém století našim hudebníkům velmi, že v celku ničím jiným nejsou, než hudebníci, kteří svému řemeslu dobře rozumějí. Také tato okolnost na prosto se nedá upříti. Jest to podivuhodné a téměř víře nepodobné jakouž schopnosti u vykonání hudby ano i také při skladbě nižšího druhu — nadání jsou lidé, prostí všeho vědeckého vzdělání. — Podivné jest to, že v předešlém století v Praze se neudržely tak zvané ochotnické koncerty, které tenkrát velmi oblíbeny byly. Thomas Kunz uspořádal a vedl několik takových koncertů, a byly vždycky naplněny. Ale proč? — Poněvadž listky zdarma rozdával.

Mysliveček.

Výjev ze života českého umělce.

(Pokračování.)

Nejslavnější osobnosti v Římě pozvaly ho za hosta k sobě — jeho ctižádost a požívavost zase v něm se vzbudily, palác jeho stal se zase shromáždštěm všech rozkoší. Ale vybranější byla jeho společnost. — Římská šlechta byla při těchto slavnostech přítomna — každému cizému byl palác jeho otevřen a hojně obdárěn vycházel chudý z jeho dveří. S východní skvostností byli slavnosti v Palazzo di Venetorini vždy vypraveny, ano vešly pro svou nádheru v přísloví: „Se cerca se dice“ bylo slyšeti v každé ulici, v každém domě.

Jak velice Antonio tímto výsledkem potěšen byl, taktéž zarmoutila ho, že v jeho žáku znovu se probudila láska k nádheře. Právě dělal mu laskavé výčitky, když jakýsi mladík do pokoje vstoupil. Stařec lekl se takořka před jinochem — upřel bez pohybu zrak svůj na něho; tento však si ho ani nevšimnul, obraceje se k maestru.

„Pověst o vás došla nás až do Britanska; považují vás tam za nejslavnějšího z žijících skladatelů; já přicházím si od vás vyprositi, abyste mne v hudbě vyučoval.“

„Čas můj jest obmezen,“ odvece maestro, „nemohu se s vyučováním zaměstnávat.“

„Pane!“ odpověděl Angličan, „já konal cestu sem do Říma, abych vás spatřil, abych vás seznal; vy musíte býti mým učitelem.“

„Odpusťte, já nemohu.“

„Prosím vás.“

Venatorini krčil ramenama.

„Na kolenou prosím vás, staňte se mým učitelem.“

„Nechte mě; já nemohu a nechci.“

„Vy musíte! při sám Bůh vy musíte. Přislibte mi to anebo vy nenapíšete ani noty více.“ Vytáhnuv bambitku, držel natažený kohoutek uleknutému maestru vstříc. Antonio vyskočiv ze stolice, vstoupil před chovance, chtěje ho svým tělem chrániti.

„Zadržte jinochu, a nechte rozumné slovo s sebou mluvit.“

„Co žádáte? — já mám jen s maestrem co mluvit.“

„Já ale mám to právo, za něho odpovídati. Posečkejte chvíli, snad se potom může žádosti vaší za dost učiniti.“

„Habaha!“ dal se Angličan do smíchu; myslíte že máte šedivé vlasy, že si můžete s jinochem posměch učiniti? Nikoli můj milý. Zvyklý jsem, aby se každý mé vůli podrobil, zde prosím, a jestli se žádost má nevyplní, učiním někomu násilí. To jest způsob lorda Barry-ho.“

„Jak? Barry-ho? lorda Barry-ho? řekl jste? vy jste?“ —

„Jsem William Barry, nejmladší syn pana Arthura Barry-ho, lorda anglického.“

„Vaše matka?“

„Mám vám vypočísti svůj rodový strom? Jest to rozená hraběnka Rosamonte.“

„Bože! — Její syn! Jest to také můj syn,“ zvolal stařec objímaje překvapeného jinocha. „Ano, ano,

máš se státi žákem mého chovance — máš se ním státi, drahý Williame.“

Tu vystoupil Venatorini k němu. „Čí jmeno vyslovil jste nyní? — Vaše matka jmenovala se Rosamonte?“

„Ano tak se jmenovala.“

„Tedy jest lady Beldruck její sestřenice?“

„Dítě její sestry.“

„O mluvte! jak se jí vede?“

„Dobře, velmi dobře,“ odvětil pomalu jinoch, a slze kanuly mu přes tváře.

„Vy pravíte dobře velmi dobře, s tak vážným hlasem?“

„Ano jí se vede dobře, v otčině čistých.“

„Tedy mrtva?“

„Zemřela před rokem.“

Venatorini klesl do stolice. Bolesti té odlehčil si slzami, a po dlouhé přestávce podal jinochovi ruku. — „Při památce vaší sestřenice přísahám vám, že budu vašim učitelem! Radostí padl mu tento okolo krku.

„Že jsem vás vyhledal, jest příčinou její smrti. Byla nemocna, těžce nemocna — na smrtelném loži poručila, aby se při jejím pohřbu na místo rekviem vaše březnová symfonie provozovala. Poslední její vůli se vyhovělo — uslyšel jsem to dilo — duše má vznášela se k modlitbě — spatřil jsem svět zápasící se smrtí, umírající — tušil jsem z mrtvých vstání. To jest hudba, to jest modlitba — pomyslíl jsem si — láska k tomu umění zdvojnásobnila se v srdci mém. Jak rád bych se tomu umění dokonale přiučil, avšak — nikdo mne nemůže tak zasvětili v ně, jako maestro této symfonie. — Vizte, tím se to stalo, že jsem prose ano i násilně vaše vyučování si vydobyti chtěl. Odpusťte divý oheň jinochovi po umění toužícím.“

„Zapomenuto jest vše,“ odvece maestro, „ty's mým synem, a co syn máš právo, umění otcovo dědit.“

(Pokračování.)

FEUILLETON.

Z Prahy.

Stavovské divadlo. Několik představení v novém divadelním roce slouží pouze k tomu, by se uprázdněná místa zase vyplnila. Slečna Luccová, která mimo velkého hudebního nadání též znamenité dramatické schopnosti v sobě chová, odstoupila z našeho jeviště, jsouc povolána do Berlína. Toto místo má nyní zaujmout slečna Grabingrová, dcera někdejšího výtečného herce na zdejších stavovském divadle. Velmi vděčný úkol Valentiny v Hugenottech od Meyerbeera sloužil slečně Grabingrové za první výstup. Tento dostačil, by se její dobré a slabé stránky poněkud odhalily. Zvučný hlas,

jistá intonace a pro začátek dosti vyvinutá hra svědčí též o hudebním nadání. Její slabší stránka záleží v zpěvu samotném. Není pochybnosti, že plný a pružný hlas slečny Grabingrové při pilném cvičení jak v hloubce tak i v horní poloze vyrovnati se dá. Jeden hluboký a sonorní ton toliko přesvědčil nás, že tato poloha, nejsouc dostatečně vytríbena, velmi mnoho se liší od středohlasu. To samé našli jsme od \bar{a} až do \bar{c} , které přikryty býti se zdají a jenom při namáhání se ozvou. Tuto vinu ne- nechceme uvalit na slečnu Grabingrovou, nýbrž na její učitele. Tak nezkušeně vyučují někteří zdejší učitelové zpěvu. Hned od začátku potleskem přivítána byla

v 3. jednání po duettě s p. Eilersem (Marcel) a ve 4. s panem Bachmannem 4krátě hlučně vyvolána. Ten samý večer vystoupila podruhé sl. Schwefelbergová co páže. Její tenký hlásek a při hře vždy to samé házení a obracování rukou nemůže slečně ručiti u nás za slušný výsledek, a protož doufáme, že se direkce po jiné síle ohledne. Pan Kreen zpíval co engažovaný člen St. Brise a ukázal zdejšími zpěvákům, jaké vnady tato krásná partie chová. Po arii se sborem ve 4tém jednání byl p. Kreen hlučně vyvolán. Rataplan v 3tím jednání s panem Nachbaurem činil jako jindy velkou výtržnost. Ostatní obsazení je známo. Dům byl přeplněn. 13. dubna zpíval p. Hardtmuth co člen Don Carlosa ve Verdiho zpěvohře „Ernani.“ Časté transponování jednotlivých arií bylo provázeno též častým proviněním orchestru; k tomu nebyl pan Hardtmuth dobře disponován. Pan Hardtmuth rozdělil se s panem Steineckem o baritonové úlohy a poskytne poslednímu pánu poněkud ulehčení. Pan Bachmann v titulní úloze a slečna Brennerová (Elvira) byli častokrátě ve scéně a po ukončeném 2hém a 3tím jednání vyvoláni. 15. dubna zpíval p. Kreen Van Betta v Lortzingově opěře: „Cár a tesař.“ Jeho živá hra, na někdejšího Brávu upomínající, obveselila četné obecenstvo po celý večer. P. Steinecke (cár) zpíval cárskou píseň v třetím jednání velmi vřele a s obyčejnou mistrností. Hlučný potlesk následoval po tomto zdařilém přednesu. Sl. Schwefelbergová vystoupila potřetí co Marie. V této úloze dokázala zřejmě svou neschopnost, a tím více naučila nás vážit sobě takové zpěvačky jako je sl. Müllerová. 16. dubna opakovala se „Dinorah“ od Meyerbeera. Sl. Brennerová (Dinorah) slavila zase po velké arii v druhém jednání pravý triumf, jsouc 3krátě vyvolána. Úkol Korentina převzal pan Bachmann a došel své platnosti jak ve zpěvu tak i ve hře. Zpěvohra Lucretia Borgia předvedla zase 2 nové hosty, sopranistku sl. Bianchi a altistku sl. Wiererovu. Sl. Bianchi má příjemný sopran, přednáší vřele. Tento cituplný přednes zavede však velmi často sl. Bianchi k zdržování a zbytečnému tahání hlasu i tempa. Altistka sl. Wiererová zdá se být podle zpěvu i hry již rutinovaná zpěvačka. Ve zpěvu dovolila si mnoho změn, které úlohu Mafia Orsiniho tímto neobohatily. Partii vévody byli by jsme viděli raději v rukou p. Steinecke. Pan Nachbauer zpíval Genaro potud dobře, pokud jemu hlas vystačil; v druhém dějství činil zase výtržnost. Návštěva byta četná. E.

— Zdatný skladatel český, pan Vilém Blodek, profesor flétny na konservatoriu, složil k vaudevillu „Chorista,“ z franciny přeloženému, velmi přiměřenou hudbu. Sestává ze samých českých národních písní, jež pan V. Blodek velmi obratně instrumentoval. Jak se dovídáme, bude se vaudeville tento co nevidět provozovat.

— Bývalý člen divadelního orchestru a známý houslista pan Benevic uspořádal na rozloučenou v sále konviktském 15. dubna koncert, který na pohled programu zajímavým býti přislíboval. Divadelní orchestr veden panem kapelníkem Jahnem provedl klasickou a na krásné nuance bohatou Beethovenovu ouverturu k smutnohře „Koriolan.“ V provedení však pohřešovali jsme nejen nuance, nýbrž i preciznost; pánům celistům nezáleželo na tom, zdali gis neb g napsáno, a krátce řečeno, zde se Beethoven opravoval. Pan koncertista hrál věci

od Spohra, Mildnera a Vieuxtempa, a jedno mdlé duo od Schuberta s panem Rozkošným. Poslední pán oblažil nás na pianě s dvěma vlastními komposicemi. Pana Benevice podporovala ve zpěvu sl. Míková; zpívala písně od Eilersa, Ambrose a Franze. Návštěva byla hojná. Pan Benevic odebere se odtud do Salzburgu, kde na Mozarteum místo koncertního mistra převezme. E.

— Dne 4. dubna odbýval se v Petrohradě ku památce Vác. Hanky slavjanský koncert, z čistě slovanských skladeb složený; spravoval ho umělec Rubinstein.

— J. V. císař Ferdinand daroval Pražské Žofínské akademii k podpoře hudební její školy prozatím 200 zl. r. č.

— Mladý a nadaný skladatel, p. Eduard Nápravník, věnoval svou fantasii na české národní písně pro piano pod názvem „České perle“ spanilomyslnému hraběti Janu z Harrachů, a obdržel od něho následující český list: Vaše Blahorodí! Obdržev Vašnostin list s komposicí, nemohl jsem hned odpověď dáti, protože není u nás žádného, jenž by s to byl, dokonale ji přehráti; a tak jen s tíží o obsahu známostí jsem nabyt; avšak nic méně přec neváhám Vašnostem sdělit, že dle Vašeho přání věnování díla tohoto milerád přijímám a nemám nic proti tomu, když tyto vzácné „Perle České“ mým jmenem opatřené tiskem vydáte. Výborně vybrané zpěvy národní jsou vzdělány s velikou umělostí v těchto fantasiích, v kterýchž panuje výtečný duch hudební a projevují nevšedního umělce, jenž své síly, jak doufám zkoušeti bude u skládání opery ode mne vypsáné. Musím Vám také sdělit, že bych si vroucně žádal, kdybychom měli dokonalou sbírku všech původních národních písní, i také těch nejsprostších a nejnepatrnějších s notami a s textem, aby se vidělo, jak velice národ náš na ně bohatý jest. Vašnostem oddaný Jan hrabě Harrach. Kým bychom měli mnoho takových šlechtných, vlast a řeč svou milujících bohatýřů českých!

— Ze žáků zdejšího konservatoria, kteří letos v lipnu konservatorium absolvují, obdrželi následující do Rotterdamu k opěře místo se značným platem: Oba Hřímalové (houslisté), Ferd. Blumentritt a Alojs Meliš (kontrabassisté), Mašner a Nemanský (kornisté), Müller (fagotista), Procházka (fletista).

Z Hlinska. Aby kronika našeho města byla úplná, uchopuji se za nepřítomnosti stálého dopisovatele do Dalibora péra, bych podal zprávu o besedě dne 8. t. m uspořádané. Tenkrátě se uvázal pan ředitel kůru Veselský o provedení úkolu tak ušlechtilého. Seznali jsme na mnoze chvalné jeho snažení i těší nás, že i v oboru tomto činně vystoupil. Slyšeli jsme zdařilou ouverturu k „Bílé paní“ — pak sbory „Cikáni“ od Vogla, „Čtverylku z národních písní“ od Hellera a „Kovářskou“ od Vogla. Cena skladeb těch důstojně kritikou uznána. Netřeba více o tom podotýkati, bylyť velké ty skladby pouze pěti hlasy provedeny. Vložené deklamace byly dosti dobře provedeny. O provádění skladeb hudebních vynikl velmi dovedný houslista p. Zemánek místnou hrou; litujeme že nebyl lépe doprovázen. Žáci hráli druhé housle. Pan A. V. velmi dojemně píseň: „Jako krajina nebeská“ přednesl. V oddílu tanečním prováděny naskrze téměř skladby do-

vedného Sekery, což nás jalo podivem, byly před besedou velmi opovržlivě zavrhovány. Od nějakého času pozorujeme v našem ochotnictvu jakési dvojení. V našich poměrech musíme snahy takové tupiti. Síly jsou bez toho obmezeny a mají dvojením ještě hynouti? — Doufáme, že se ustane v tak neblahém počínání ve prospěch dobré věci. Museli bychom litovati, kdyby babské klepy měly být příčinou onoho škodlivého dvojení. (Pozn. red: Dostali jsme o téže besedě dvě zprávy. Jednu druhou jsme doplnili.)

Z Chrudimi, 12. dubna 1861. Že by se i u nás spolek zpěvácký zaraziti mohl, toť musil i každý poznati, kdo mé dopisy v Daliboru čítá; neboť není skorem ani jeden, aby v něm nebyla řeč o nějakém sborovém zpěvu, který se u nás přednesl. Vzdor tomu, že zde dosti sil máme a i na dobré vůli neschází, přece jsme až do dneška darmo čekali, a snad ještě čekati budeme. Ostatně skládáme naši naději do budoucnosti, očekávající, že se snad přece nám jednou vyplní, co tak toužebně očekáváme, a to tím spíše, an náš vážený, o hudbu naší zasloužilý p. Klimeš za měšťanostu zvolen jest. Ke cti jeho jmenovin uspořádali mu jeho ctitelové pod vedením p. Cibulky zastaveníčko, při kterém tři sbory od Jelena: „Co v srdcích našich plápolá,“ — „My čestí manové“ — „Tys přítel nám“ velmi čistě přednesly. Budoucně radíme těm pánům, kteří se teprv potom dostavili, když sbor již začal, aby přišli také ke zkoušce, a tak se aspoň s textem seznámili, když již si myslí, že tolik umějí, aby nemusili ke zkoušce chodit. Na zelený čtvrtek provozovali naši páni ochotníci na kůru čtyry kantaty od Zumstega „Tys zřídlo vši milosti“ — „přineste pánu,“ — „můj Bože“ — a „kdož se ti vyrovná“ s německým a na veliký pátek „sedm slov“ od Haydna s českým textem velmi čistě a správně. Musíme vřelé díky vzdáti slečnám Lukavské a Vidrovské a pp. Klimešovi a Pipichovi, kteří solové partie převzali a je neúhonně provedli. — V neděli na hod Boží provozovala se slavnostní mše do D od Maška. Za offertorium byla vložena nová skladba od našeho nadaného ředitele kůru, p. Františka Horálka, sopran (sl. Lukavská) a housle (p. Klimeš) solo. Pan ředitel osvědčil, že má velké vlohy ku komponování skladeb kostelních, neboť nás již po kolikráte krásnou skladbou překvapil; bylo by žádoucí, kdyby se odhodlal je veřejnosti podati. Litovati jest, že jsme neslyšeli celou mši Maškovu, an se při Benedictus pokřik strhl, že hoří, a tak se jak lid tak hudebníci rozutíkali. Ono neštěstí zasáhlo jednoho hudebníka, an právě na kůru byl, a proč chce k jeho prospěchu náš p. měšťanosta uspořádati hudební akademii. Vřelé díky mu skládáme za jeho lidumilnost. — Jeden starý nešvár by se u nás měl odstraniti, myslím tím tak zvané „Aufzuky,“ které se o velkých svátcích po nešporách provozují. Je to řada maršů, při kterých jen trouby převládají; bylo by na čase, aby již jednou přestaly. Musím se tu zmíniti, že naše nová městská rada vyvolila za kapelníka a varhaníka pana Vinaře, varhaníka domu v Záhřebě. Těšíme se velice na něho, jen aby nepřešla ho zde chuť a láska ku svému povolání, neboť není to žádná lehká věc, býti u nás kapelníkem; měli jsme ve třech letech dva, ale nyní obadva opustili své stanovisko. Po celý postní čas byla zde společnost páně Stránského, která nás svýma zdařilýma představeníma příjemně bavila, jen to bych oné společnosti radil, by všechny písně při hře vynechala.

Ptáte se proč? Pomyslete si to, když Vám povím, že se obyčejně říkalo, „pojďme dnes do divadla, nebude se zpívat,“ a potom vždyť nemá ona společnost ani jediného patričního zpěváka, a v ženském personálu tím méně! Něčím přispěli hudebníci, něčím herci, a tak jsme mívali často bolení uší. Že obecenstvo ještě tleskalo. platilo vždy slovům, nikoli zpěvu. V neděli dne 7, dubna hráli naši ochotníci tři jednoaktové německé kusy, při čemž nám naše kapela d. ě ouvertury („Felsenmühle“ a „Ferdinand Cortez“) přednesla, a že české obecenstvo ani netleskalo, zahráli nám slovanskou kadrylu a jednu polku na nápěv „Hej Slované“ jako na zadostučinění. Totě přece potěšitelný důkaz, jak se i v Chrudimi rovnoprávnost šetří? Či že ne?

Z Kladna. Dne 1. t. m. se nám dostalo opět utěšené zábavy; v místnostech Kladenské besedy byla uspořádána hudební a deklamatorní akademie, která v celku dosti skvěle vypadla. První oddělení bylo následující: 1. Ouvertura od A. Tittla. 2. Sbor „Utonulá“ od Křížkovského. 3. Písně „Červená růžička“ a „Já jsem švarná dívka z mlejna.“ 4. Besední čtení od Fr. Rubeše. 5. Solo pro piano. 6. „Šepce kvítí,“ cenou poctěná píseň od Nápravníka. 7. Sbor „Žezulinka.“ 8. „Sedlák na biliáru,“ deklamace. II. oddělení: „Ouvertura dle slovanských nápěvů“ od A. Tittla. 2. „— —.“ 3. „Frajtr Kalina,“ deklamace. 4. „Loučení“ od J. Zvonáře. 5. „Solo pro klarinet“ od Müllera. 6. Písně „Jezdec před bojem“ od Veita a „Krumlovská“ od Pivody. 7. Sbor „Kovářská“ od Vogla. — Z toho již patrno, že byl program četný a dobře volený. Provedení jednotlivých čísel bylo zdařilé. Ouvertury, jež hrála obratně hornická kapella, provedly se dobře, zvláště ouvertura dle slovanských nápěvů, která každého přítomného a bodře smýšlejícího Čecha radostnými city a blahou nadějí na lepší časy nadchnula; skoro všickni zpívali, když se hrálo „Hej Slované“ a „Kde domov můj;“ potlesk ani nepřestával a na všeobecnou žádost se ouvertura opakovala. Sbory se líbily sice všecky, ale přece se nedostalo bezúhonnému provedení řádného uznání. „Jezdec před bojem“ a „Krumlovská“ jež zpíval A. Hromada, podařily se tentokráte nejlépe a proto je směle na první místo vřaditi můžeme; „Krumlovská“ byla na všeobecnou žádost opakována.

Z Kutné Hory. Zdejší zpěvácký spolek pod novým sbormistrem panem Em. Klírem počíná si opět statně. Nedávno dával svou první produkci. Ze sborů proveden byl „Náš zpěv“, cenou poctěný dvojsbor od Hynka Pally, „Šumí labe“ od Leop. Zvonáře, „Dcerám českým“ od Görnera a kadrylla z českých národních písní od Ferd. Hellera, jež se velice líbila.

(A. V.) **Z Pardubic,** dne 13. dubna. (Taktovka. — Velký pátek. — Boží hod. — Koncert. — Průvod s pochodněmi.) Zdejší kapella vojenská získala si výtečným provedením skladeb velké zásluhy a pochvaly u obecnstva, zvláště ale u c. k. důstojnictva. Zasloužilý kapelní mistr kapelly této, p. Josef Zinke obdržel za svou péči v měsíci březnu taktovku v ceně 250 zl. r. č. darem. Taktovka jest ze slonové kosti podobu tulichu a zlatými okrasami zdobená; dolejší část jest dvěma lyrami a o něco výše čtyřmi ořínči hlavami okrášlena. U středu pak této taktovky skví se zlatými písmeny vyrytý nápis: „Důstojnictvo 9. husarského pluku,“ na zadní straně pak „Svému zasloužilému ka-

pevníkovi Josefu Zinkovi v březnu 1861,“ vrchol pak oné taktovky zdobí osm rubínů. — Na večír Velkého pátku přednesl nám náš zpěvácký spolek místo oratoria „sedmi slov“ tři velmi krásné a pohnutlivé sbory od Webra, Mayerbeera a Viláska, které tak dojemně a truchlivě předneseny byly, že každý k slzám pohnut byl. — První hod Boží byt oslaven velkou mší od Rob. Führe- ra a Graduale (mužský čtverozpěv od Webra) předneseno bylo od zpěváckého spolku a v Offertoriu pro so- pran a baryton s obligátním solem na housle vynikl zvláště na housle pan Theodor Tomášek (co host). Všechny tyto skladby byly ode všech pánů účinkujících pod správou srov. ředitele kůru, pana Janá Huška, zdařile provedeny. — Druhý svátek večír v 6 hodin přinesl nám velmi krásnou ušlechtilou zábavu. Byl v místnostech „na Veselce“ velký koncert odbýván, jehožto původce pan Theodor To- mášek, kapelník z Litomyšle byl. Program obsahoval 14 kusů. Dvě ouvertury ze zpěvoher: „Mulate“ od Aubera a „Bílé paní“ od Boildieu, které naše vojenská kapela pod správou svého kapelního mistra, Jos. Zinke, s ta- kovou precizností a uhlazeností přednesla, že na žádost obecnstva se opakovati musela. 3 skladby pro piano od Godefroida, Pivody a Dreyšoka přednesly slečny Řím- ková, Dumentová a Waňková. „Předoucí nevěsta,“ píseň pro tenor a klarinet od F. Škroupa přednesl pp. Tomšu a Hušek. Pan Tomšu má velmi dojemný, čistý, zvonkovitý tenor, školu výtečnou a přednes slušný. „Ztra- cené srdce,“ píseň od Pivody, zpíval p. Frant. Janda. Co se přednesu této písně týče, byl tak přirozený a ně- žný, jak to sama píseň požadovala. Panu Jandovi do- stalo se nejen hlučného potlesku, nýbrž i cti, že píseň tu opakovat musel. „Slepý žebrák a jeho dítě,“ německá deklamace od Gerhardta, přednesla, ne však tak, jak to básně požadovala, slečna N.... Quodlibet pro mužské hlasy od Karla Slavíka přednášel zpěvácký spolek a dosáhl skvělého vyznamenání a byl za opakování skladby požádán. Dvě české deklamace „Jsemť já Slovan, jsemť já Čech“ od Jablonského a „ženit čili neženit“ od Ruběše byly předneseny od dvou pánů studují- cích. Konečně slyšeli jsme skladby pro housle, které pan Theodor Tomášek se vsí bravourou a uhlazeností před- nesl a po každém kuse potleskem odměněn byl. Konečně musíme vyjeviti zvláštní vřelé díky panu baronovi Base- limu a panu Strašpytlovi, prvním za propůjčení kapely a druhému za půjčení piana. Třetí den na večír byl panu Droví Žákovi, co poslanci do zemského sněmu slavný průvod se 40 pochodněmi držáů, s nímž zpěvácký spolek ze školy až k jeho bytu se ubíral. Byl to velmi slavný ale pohnutlivý okamžik. Zpěvácký spolek zapěl tři sbory, 1. od Veita, 2. od Jelena a 3. od Ne- svadby. Ku konci každého kusu zazněly slušné intrady a hřmění z mozdírů; na to držel pan poslanec velmi krátkou, ale důtklivou řeč, po kteréž bylo provolávání: Sláva p. poslanci napotom měšťanostovi a našim horlivým národovcům, Palackému a Dr. Riegrovi, načež pak se zástup zpátky zpívaje „Hej Slované“ a „Kde domov můj“ ubíral. Též zde musíme podotknouti, že by bylo žádoueno, by zdejší ředitelství kůru samostatné bylo a zpěvácký spolek nějaká sezení odbýval, kde by se p. přednosta a ředitel spolku zvoliti mohl.

Z Trnového Ujezdce. Zde odbývala se beseda, jižto čistý výnos věnován národnímu divadlu. Tamnější starosta pan Šouša má na zdaření této zábavy největšího podílu. Program sestával z větší části ze zpěvu. Několik pražských pánů bralo na hudební části vřelého účastenství. Sbory byly nejvíce zastoupeny. Sly- šeli jsme skladby od Zvonáře, Strebla a Veita. Doprovázení ku Kovářské od Procházký obsta- ral Janá ků v orkestr. Pánové Burgan a Jelínek převzali solové úlohy; první zpíval zdařilé solo s bruci- cím doprovázením od R. Bendla, a druhý solový hlas v „Kovářské.“ Sbory řídil pan Ed. Nápravník. První oddělení počato ouverturou z národních písní od Tittla a druhé ouverturou k opěře „Cikánka“ od Balfe.

(—v—) **Z Vídně, 12. dubna.** „Žížním! žížním“ — tak volá váš dopisovatel plným hrdlem až se hory zelenají — a ohlíží se po pustém okolí brejlemi a lor- nětem, jestli se mu s boží pomocí odněkud neposkytne žá- doucího ukojení — látky pro dopis do milého Dalibora! Ach máme zlé časy — jak v celém světě tak i v hu- debním nyní — velká nouze. Však co mám — to dám. Ještě před měsícem srdce poskakovalo radostí při pohledu na tolikero pochoutek hudebních a nyní — běda běda, počínající „saison morte“ bere jak velká voda všechno s sebou a nám — nenechá nic. Drahý Dalibore — tento- krátě ještě stačíme; jak budoucně bude má korrespondent- ská tobolka naplněná zprávami — bůh ví... Obzor, čer- ným mrakem zastřen, hrozí bouří a o takových kouser- tech Ti nebudu psáti. Zažiješ snad sám brzo takovou — snad budeš spoluúčinkovat a vytáhneš své staré omšené housle, aby's nám zahrál píseň staročeskou „dle známé noty.“ — Zachytnu teď ještě umírající paprsky za- cházející saisony, pak Ti podám ruku na shledanou — snad brzo — snad v pozdějších dobách se zas uvidíme — já na Tebe nezapomenu! — První má zpráva týká se posledního vystoupení veřejného sl. V. Zadrožilkové, kte- réž se stalo v neděli dne 7. dubna v c. k. operním di- vadle. Byla totiž zařizena musikální-dramatická akademie ve prospěch dětské nemocnice v Hallu (v Horním Rakou- sku), při kteréž sl. spoluúčinkovala. Výtečný přednes Noc- turny Chopinovy a známého nám „Pstruhu“ Hellerova rozhrál obecnstvo k neobyčejně skvělé pochvaly a k tro- jímú vyvolání. Sl. Z., která v brzkém čase naše město opustiti hodlé, znamenitou slávu svou značně zvýšila a velmi milou upomínku zanechala u všech Vídeňanů, které okouzlovala čarokrásnou hrou i osobností, zvláště u Slo- vanů Vídeňských, kteří sl. velkými díky jsou zavázány, ana dvoje besedy spoluúčinkováním svým oslavila; i bude vždy v paměti naší žíti. — Sl. M. Mösnerová dávala dne 6. t. m. svůj třetí a poslední koncert. Zvláštního uznání došly četným obecnstvem píečy Parish-Alvarsovy a skladby sl. M., která rozmnožením nevelkého repertoiru pro harfu zásluhu sobě vydobyla. Taktéž komposice Goldsmithova s pochvalou přijata. — Sl. Helena (Zawisza), známá nám z besedy poslední — engažována jest pro divadlo Ham- burgské na tři leta. — Buďte s Bohem!

L i s t á r n a.

Panu So. . v P. Obdržel jsem.